

ONZE SENIOREN BEZOCHTEN LOUVAIN-LA-NEUVE.

Op donderdag 26 april reden we even de taalgrens over en belandden in Waals-Brabant waar we de “nieuwe stad” Louvain-La-Neuve bezochten. Van de 31 ingeschreven collega’s kende alleen Gerda Calders deze stad. Niet moeilijk want zij woont slechts op een vijftal kilometer. Iedereen kon zich ook nog wel iets herinneren over de bewogen periode in 1968 “WALEN BUITEN! LEUVEN VLAAMS!”

We kwamen samen in brasserie-restaurant “Grand Place” op de Grand-Place. Verschillende collega’s hadden wel problemen om de afgesproken plaats van de eerste keer te vinden. Het geeft wel een onaangenaam gevoel dat men bij het naderen van Louvain-La-Neuve geen stad ziet maar alleen ondergrondse parkings. Iedereen kreeg nog wel de nodige tijd om rustig zijn “botercroissant” op te eten en zijn koffie te drinken. Het was met lichte vertraging dat de gids ons meenam naar het infolokaal van de stad om aan de hand van een maquette meer te vertellen over het ontstaan van Louvain-La-Neuve. Om van Louvain-La-Neuve te houden, moet je de stad eerst proberen te doorgronden. Pas dan ontdek je de charme en het bruisende culturele en intellectuele leven. Louvain-La-Neuve is een plek met een verhaal dat begint eind jaren zestig. De Leuvense universiteit maakt een taalstrijd annex studentenrevolte door die uitmondt in de splitsing van de faculteiten.

Hoewel Louvain-La-Neuve deel uitmaakt van de gemeente Ottignies, is het een afzonderlijke entiteit, met een eigen structuur en een specifieke architectuur. Deze universiteitsstad op het platteland werd vanaf 1971 gebouwd op 900 ha landbouwgrond. De hele stad is voetgangersgebied. Men kan er rustig een wandelingetje maken, inkopen doen, iets drinken en mensen ontmoeten. Kinderen kunnen er in alle vrijheid rennen en spelletjes spelen zonder vrees voor autoverkeer. In de smalle en opzettelijk onregelmatige straten lijkt het of de tijd trager tikt en het leven rustiger verloopt.

Louvain-La-Neuve ontstond uit een dubbele behoefte. Enerzijds was het nodig om de Leuvense universiteit uit te breiden, want vanaf 1963 nam het aantal studenten zo’n hoge vlucht dat de stad te klein werd om de toenemende bevolking naar behoren op te vangen. Anderzijds was er de Vlaamse eis dat een universiteit een directe band moet hebben met de eigen taalgemeenschap. Deze vaak heftige strijd leidde uiteindelijk tot de afsplitsing van de Franstalige “Université Catholique de Louvain”. De nieuwe wet op de universitaire expansie gaf de UCL toestemming om uitbreiding te zoeken in het kanton Waver. In juli 1966 reageerde de gemeenteraad van Ottignies positief op het verzoek van de universitaire overheid om de Franstalige UCL onderdak te verlenen. Urbanist Raymond Lemaire ging van de idee uit dat een soort campusgetto moest vermeden worden. Vandaar de keuze voor universiteitsgebouwen te midden van een landbouwzone en bosgebied. Ook het idee van een gezellige, verkeersvrije stad werd meteen naar voren geschoven. Het dal van “de Malaise” kreeg een betonplaat, straten op voetgangersmaat werden aangelegd tussen de woonwijken, winkelcentra en universitaire instellingen. Het autoverkeer rijdt alleen rond en onder de stad. Het 900 ha grote terrein werd verworven door aankoop en onteigening. De gebouwen worden verhuurd met een erfpachtcontract van 99 jaar. De gronden blijven eigendom van de universiteit maar de mogelijkheid bestaat dat één van de kinderen het contract later kan overnemen. Ze beschikken hooguit over een terras of een tuintje, de bewoners worden aangespoord straten, pleinen, parken en speeltuinen te gebruiken. Alles is erop gericht het sociale contact te bevorderen. Op 2 februari 1971 legde koning Boudewijn de eerste steen en in 1972 kwamen de eerste studenten. Op dit ogenblik bevolken ongeveer 22.500 studenten de

universiteit in Louvain-La-Neuve en nog ongeveer 6.000 studenten studeren in Brussel zodat alle niveaus ingericht zijn.

Na deze grondige en leerzame uiteenzetting was het tijd om de stad te gaan verkennen. Gezien de grootte van de groep werden we opgesplitst in twee kleinere groepen. Via de achterzijde van het “Centre Commercial”, met zijn meer dan 150 winkels, wandelden we naar de Place des Wallons, het oudere gedeelte van de stad waar in vroegere tijden de wekelijkse markt plaatsvond. Daarna trokken we naar de universiteitshallen. Op de hoge muur rechts van de ingang tot de hallen schilderde Roger Somville een groot fresco met als titel : “Wat is een intellectueel?”. Voor de hallen, op de Place de l’Université, staat de fontein van Leon en Valerie, een ontwerp van Geneviève Warny en het stelt twee lezende studenten voor. Uit de muur van de hallen verschijnt een ander bronzen beeld van Geneviève Warny, “La main au diplôme”, een hand die een diploma vasthoudt.

Overal zijn er ook knipoogjes naar moederstad Leuven. Op de Place Sainte-Barbe, de eerste zone die in gebruik werd genomen, is een “heilige kassei” ingemetseld, door de studenten meegenomen van de Oude Markt in Leuven. Kunst is overal aanwezig. Elk bedrijf dat zich in het wetenschapspark vestigt, moet 2% van zijn vastgoedinvestering besteden aan kunstwerken in de stad of op de eigen locatie, legt onze gids uit. De universiteit krijgt ook schenkingen van mecenasen en kunstenaars. De beelden, fresco’s en sculpturen die in het straatbeeld opduiken, zijn eigentijds en gaan de dialoog aan met de modernistische architectuur. Daar moesten de bewoners het toen mee doen en ook bezoekers van één dag bleven soms op hun honger zitten.

Zo kwamen we via de Place des Sciences aan het L-Museum, het universiteitsmuseum. Bezoeken stond niet op het programma maar toch stond onze gids even stil om iets te vertellen over het recent geopende museum. Men vindt er een ongelooflijke mix van kunstcollecties, etnografische en wetenschappelijk verzamelingen van de universiteit. Ook wie niet van hedendaagse architectuur houdt, bezwijkt voor de afgeronde vormen en ruimtes die in elkaar overvloeien, maar toch hun intiem karakter weten te bewaren. Dit is wellicht de grootste revelatie van deze stad, beton opgetrokken met een gevoel van harmonie en kunst. Naast het museum staat ook een hypermodern universitair restaurant.

We profiteren van de eerste lentezon en via een autovrije, holle weg dalen we af naar de eeuwenoude “Ferme du Biéreau”, sinds de 13de eeuw in het bezit van de abdij Florial. De prachtig gerestaureerde boerderij, nu een cultuur- en muziekcentrum en omgeven door moderne gebouwen, is een blijvende getuige van het landelijke verleden van Waals-Brabant. Van de oude vakwerkschuur uit 1550 is het houten gebint bewaard gebleven. In de muur van het hoofdgebouw zit rechts van de deur een steen met de wapens van abdis Anne-Josèphe de la Croix (1733 – 1749).

Van op het bruggetje over de spoorweg zagen we het prachtige meer en de kerk van de Heilige Franciscus met campanile, ontworpen door Jean Cosse. Op de Place Montesquieu wandelden we tussen de verschillende gebouwen van de humane wetenschappen en hadden we ook een mooi zicht op de Aula Magna, waarvan de glazen wanden bij helder weer weerkaatsen in het meer. Het restaurant van het Hergé Museum kwam in zicht en met lichte vertraging schoven we, tussen de reeds aanwezige collega’s, aan tafel.

Het menu zag er zeer smakelijk uit :

Aperitief

Voorgerecht : Vitello Tonatto.

Hoofdgerecht : Borststuk van Iers rundvlees met pepersaus, speciaal gebakken waalse frietjes met salade en tomaten.

Dessert : Brusselse wafel ZONDER slagroom maar MET koffie.

Spijtig genoeg moesten we als groep iets te lang wachten op ons eerste gerecht en daardoor kwamen we een beetje in tijdnood om ten volle te genieten van ons dessert en koffie.

Iets na drie uur bezochten we het prachtige museum van Hergé. Elke collega kreeg een audiogids zodat men op eigen tempo kon genieten van al het moois dat dit museum te bieden heeft.

Het museum werd op 2 juni 2009 geopend. Na een lange speurtocht naar een geschikte plaats slaagden Fanny Rodwell, weduwe van Hergé, en de gereputeerde Franse architect Christiaan de Portzampac erin alle verlangens van de weduwe in te willigen. Men zocht een idyllisch landschap zoals die zo vaak worden afgebeeld in de avontuurlijke Kuifjesalbums. Als jonge universiteitsstad bleek Louvain-La-Neuve uiteindelijk de aangewezen plek voor het museum, dat volledig tot stand kwam met privé kapitaal. Als een schip verrijst het Hergé Museum aan de rand van het park op een steenworp van de Grand-Place. De grote glaspartijen doen denken aan de opeenvolgende platen van een stripverhaal, al is het eigenlijk “een sculptuur” ontstaan door een innerlijke reis. Op de voorgevel staat Kuifje afgebeeld in een haven, starend naar een wegvliegende meeuw, terwijl ernaast de handtekening van Hergé werd aangebracht op een groot wit blad.

Het museum heeft een oppervlakte van 3600 m² en is verdeeld over drie verdiepingen met in totaal acht zalen waar de permanente collectie en de wisselende tentoonstellingen een plaatsje krijgen. De ruimten zijn onderling verbonden door grillige loopbruggen die baden in het licht. Zij zijn schuin en soms kegelvormig, de muren werden beschilderd met vlakke tinten hemelsblauw, geel, steenrood of groen, een verwijzing naar de kleuren van de stripplaten in de Kuifjesalbums. De oorspronkelijke stripplaten worden bij toerbeurt tentoongesteld. Met het oog op hun bewaring is dat een prima werkwijze. Op gelijkvloers is er een museumshop en het restaurant - brasserie “ Le petit Vingtième”, twee elementen die onmisbaar zijn voor de goede werking van een instelling van die omvang.

Na ongeveer twee uur luisteren, kijken en regelmatig eens rusten op de knusse banken, werd het stilaan tijd om onze gevulde dag af te sluiten in “Brasserie Grand-Place” voor een verfrissend drankje.

Toegegeven, Louvain-La-Neuve is niet de mooiste stad van 't land want de oudste buurten, die in aller haast in de jaren '70 werden opgetrokken, zijn aan een ingrijpende renovatie toe. Niettemin lijkt het een succesverhaal : deze stad is opgetrokken uit het niets, waar het wel prettig wonen is en kent nog altijd een groeiende wetenschappelijke, economische en culturele aantrekkingskracht en dat maakt Louvain-La-Neuve tot een interessante toeristische bestemming.

